
Персоналії

Професор О.Я.Пилипчук (до 60-річчя від дня народження)

Відомому українському історику науки та освіти, доктору біологічних наук, професору Олегу Ярославовичу Пилипчуку виповнилося 60 років. Він народився 13 серпня 1947 року в с.Оришківці Гусятинського району Тернопільської області. Закінчив Чернівецький університет (1970), деякий час був вчителем Коцюбинської середньої школи Гусятинського району. У 1973—1976 рр. — аспірант, 1978—1988 рр. — молодший науковий співробітник Інституту зоології ім.І.І.Шмальгаузена НАН України, з 1988 р. — асистент, старший викладач, доцент Київського педагогічного

університету ім. М.П.Драгоманова, у 1995—1996 рр. — завідуючий відділом історії науки і освіти Інституту українознавства Київського університету ім. Т.Шевченка, а з 1996 р. — завідуючий кафедрою Київського університету економіки і технологій транспорту.

Його наукові праці стосуються зоології, екології, історії освіти, науки і техніки, біографістики. Він автор і співавтор понад 300 публікацій, в тому числі низки монографій, підручників і навчальних посібників, зокрема монографій «Вовк» (1985), «Ондатра»(1987), «Антилопа Канна» (1987); біографічних книг — «Александр Онуфриевич Ковалевский» (1990), «Іван Федорович Шмальгаузен» (1991), «Микола Миколайович Гришко» (1995), «Академік Олександр Прокопович Маркевич: життя і діяльність» (1999); підручників і навчальних посібників «Основи екології» (2000); «Основи загальної генетики» (1995), «Історія науки та освіти в Україні» (1998), «3 історії української науки і техніки: хрестоматія-посібник», «Основи екології та економіки природокористування» (2002), «Транспортна екологія» (2004) і науково-популярних книг «Тварини з “Червоної книги”» (1986), «Загадковий світ сирен»(1988), «Ці загадкові куніці» (1989).

О.Я.Пилипчук розробив і обґрунтував схему аналізу діяльності наукових товариств, модель сучасної наукової біографії вченого, новий підхід до розробки проб-

лем транспортної екології. Його наукова діяльність як доктора біологічних наук має велике практичне значення. Він побував у 14 заповідниках України, Білорусі, Західного Кавказу та Таджикистану. Кількома маршрутами пройшов пішки від Душанбе до Самарканду. Досліджував тваринний світ Румунських Карпат і Закарпаття. Його цікавить зоологічний світ заповідника «Медобори» на Тернопільщині, внесок в науку відомих зоологів Галичини І.Верхратського і Й.Ломницького. Під керівництвом професора О.Я.Пилипчука захистили кандидатські дисертації 10 аспірантів.

О.Я.Пилипчук бере активну участь у симпозиумах, «круглих столах» з питань екологічної політики в Україні.

О.Я.Пилипчук обраний академіком кількох громадських академій. Він дійсний член Академії наук вищої школи України та академік-секретар її Відділення історії та методології освіти, науки і техніки з 1997 р., Української академії наук національного прогресу з 1997 р., Міжнародної академії екології та безпеки життєдіяльності (Росія) з 1999 р., Української аерокосмічної академії з 2000 р., Української академії безпеки життєдіяльності з 2004 року.

Він — відповідальний редактор збірника

наукових праць «Історія української науки на межі тисячоліть», член редколегій низки журналів — «Наука та наукознавство», «Вісник Дніпропетровського університету. Серія “Історія філософії та історія науки”», періодичних збірників наукових праць «Нариси з історії природознавства і техніки», Київського університету економіки і технологій транспорту, «Питання історії науки і техніки» (2007) та ін.

О.Я. Пилипчук отримав кілька закордонних грантів, чотири рази — Соросівські гранти через фонд «Відродження».

Міцні творчі стосунки склалися у О.Я.Пилипчука з Центром досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М.Доброва НАН України, зокрема з відділом історії науки, де ювіляр завжди бажаний гість, бо він цікавий співрозмовник, життєрадісна людина, яка заражає своїм оптимізмом багатьох навколо себе. Він часто виступає опонентом на захисті дисертацій, виконаних у відділі, є активним членом спецради із захисту кандидатських і докторських дисертацій при Центрі.

Колектив Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М.Доброва НАН України зичить ювіляру міцного здоров'я, щастя та подальших значних творчих успіхів.